

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 68 (1)

IZDAN 1 AVGUSTA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14158

Milislavljević M. Živorad, Novi Sad, Jugoslavija.

Katanac.

Prijava od 2 aprila 1936.

Važi od 1 novembra 1937.

Predmet pronalaska se odnosi na katanac naročite vrste, čija se konstrukcija jako razlikuje od dosada upotrebljivanih katanaca.

Na priloženom su nacrtu pretstavljena dva oblika izvođenja katanca prema pronalasku. Sl. 1 pokazuje presek prvog oblika izvođenja katanca prema pronalasku i to u otključanom stanju. Sl. 2 pokazuje u preseku drugi oblik izvođenja katanca prema pronalasku u zaključanom stanju. Sl. 3 pokazuje isti što i sl. 2 samo što je katanac otključan.

Tehnička ideja kod ovog katanca je dvojaka: Prva je ta da se mehanizam za zaključavanje sastoji od spiralnih opruga i valjaka, koji su sa obe strane uloženi u telo katanca i prolaze kroz zatvarač i pomoćni zatvarač, a druga sa tom razlikom što nema pomoćnog zatvarača već na mesto ovoga na prednjem delu zatvarača pritvrđujemo opruge u vidu listova, koje kada uđu u širi deo šupljine katanca odmah otkoče slobodnim krajevima od zatvarača i upiru se o zidove katanca na gornjoj strani.

Katanac se sastoji od tela 16, zatvarača 8 koji može u izvesnim granicama da se kreće gore dole i u izvučenom stanju da se obrće u kome je cilju predviđen žljeb 12 na zatvaraču, pri čemu je zatvarač smešten u odgovarajućoj šupljini tela katanca. Ista takva šupljina predviđena je simetrično i na drugoj strani tela katanca i u njoj se nalazi pomoćni zatvarač 5, koji stoji pod dejstvom opruge 4, koja teži da ga izdigne, pri čemu ovaj pomoćni zatvarač može otprilike za jednu trećinu svoje

dužine da se izdigne ali više ne može, jer je u tome sprečen odgovarajućim organom n. pr., organom u vidu jedne čivije, koja zahvata u odgovarajući podužni žljeb na telu pomoćnog zatvarača. Pomoćni zatvarač n gornjem vrhu snabdeven je usekom 10, koji odgovara useku predviđenom na kraju zatvarača 8 koji zahvata u pomoćni zatvarač. Kroz telo 16 katanca poprečno na zatvarač i pomoćni zatvarač provrteno je nekoliko rupa u kojima je smešten mehanizam za zatvaranje. Ovaj se mehanizam za zatvaranje sastoji od opruge 13 i od po tri valjka kako za zatvarač, tako i za pomoćni zatvarač. Opruge 13 zauzimaju centralni odn. srednji deo rupa 7, dok se valjci nalaze sa desne i leve strane opruga. Prvi valjci su oni koji naležu na opruge, drugi ili srednji valjci su oni, koji se nalaze u sredini, a treći ili krajnji valjci su oni, koji se vide i na koje kraći ključa naležu pri otključavanju i zaključavanju, a da ti spoljni valjci ne bi ispali iz tela katanca rupe su kirnovane.

Valjci koji naležu na opruge mogu biti proizvoljne dužine. Srednji valjci moraju biti tolike dužine, kolika je debljina zatvarača, jer prilikom izvlačenja zatvarača oni ostaju u zatvaraču i sa njime se kreću gore. Veličina krajnjih valjaka zavisi od veličine zubaca na ključu, jer dužina krajnjih valjaka i dužina valjaka odn. zubaca na ključu sačinjavaju zbir, čija dužina mora odgovarati debljini od rupa gde se umeću ključevi pa do zatvarača odnosno pomoćnog zatvarača.

Kada hoće da se otključa katanac, ključevi se stavljaju na svoja mesta u telo

katanca i tom prilikom krajnji valjci sa valjcima ključa postavljaju srednje valjke u zatvarač i pomoćni zatvarač, a srednji valjci isteruju valjke koji su bili u zatvaraču i pomoćnom zatvaraču i postavljaju se tačno u zatvarač odnosno u pomoćni zatvarač, a ovi naležu na opruge i time su mehanizmi za zaključavanje otključani.

Kada se katanac želi zaključati opet se moraju ključevi postaviti na svoja odgovarajuća mesta, pa se potom zatvarač i pomoćni zatvarač sastavljaju i potom se zajedno uguraju u telo katanca.

Kao što se iz opisanoga vidi dosadnje se opisivanje u glavnom odnosilo na sl. 1 na kojoj je pretstavljen prvi oblik izvođenja predmeta pronalaska, dok je na sl. 2 i 3 pretstavljen drugi oblik izvođenja predmeta pronalaska, koji se od prvoga razlikuje samo u toliko što je izostavljen pomoćni zatvarač, ali je zato povijeni kraj zatvarača 8 snabdeven sa jednom ili više opruga 20, koje su jednim krajem pritvrđene za vrh, zatvarača koji ulazi u telo katanca i drugim svojim slobodnim krajevima otstoje od zatvarača. Da bi katanac mogao da se zatvori provlači se kraj zatvarača snabdeven lisnatim oprugama 20 kroz rupu na telu katanca i čim prođe kroz nju odmah te opruge otskaču od tela zatvarača i upiru se svojim slobodnim krajevima o odgovarajuće površine šupljine katanca, koja je određena za ključ. Da bi se mogao otključati ovakav katanac predviđen je naročiti ključ 22, koji ima na svom vrhu odgovarajući usek, pomoću koga se lisnate opruge stiskaju uz zatvarač i tada je moguće izvući iz tela katanca zatvarač, pri tome je katanac inače u svemu izrađen kao i onaj sa sl. 1, samo što na mesto dve serije valjaka za zatvaranje ima samo jednu seriju valjaka, što se jasno vidi i sa sl. 2 i 3.

Patentni zahtevi:

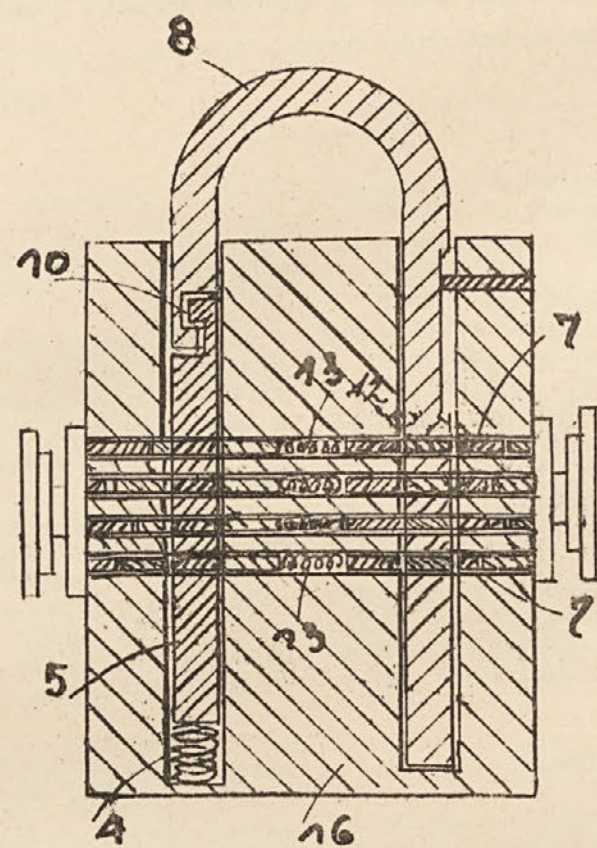
1) Katanac naznačen time, što se sastoji od tela (16) u koje se uvlači zatvarač

(8) i pomoćni zatvarač (5) koji su na srednjoj trećini izbušeni te kroz njih prolazi mehanizam za zatvaranje odn. zaključavanje i što je zatvarač (8) na prvoj trećini snabdeven žljebom, a pomoćni je zatvarač (5) na srednjoj trećini snabdeven takođe sličnim žljebom po kojima klize odgovarajući organi za zadržavanje odn. ograničenje kretanja pomenutoga zatvarača i pomoćnog zatvarača, pri čemu je zatvarač na dnu prve trećine snabdeven kružnim žljebom (12) da bi mogao da se okreće i time, što se ispod pomoćnog zatvarača (5) nalazi opruga (4) koja služi da podigne pomoćni zatvarač pa i zatvarač kada je katanac otključan i time, što su krajevi zatvarača i pomoćnog zatvarača udešeni da se pomoću useka zahvataju n. pr. pomoću useka u obliku slova S (10 sl. 1).

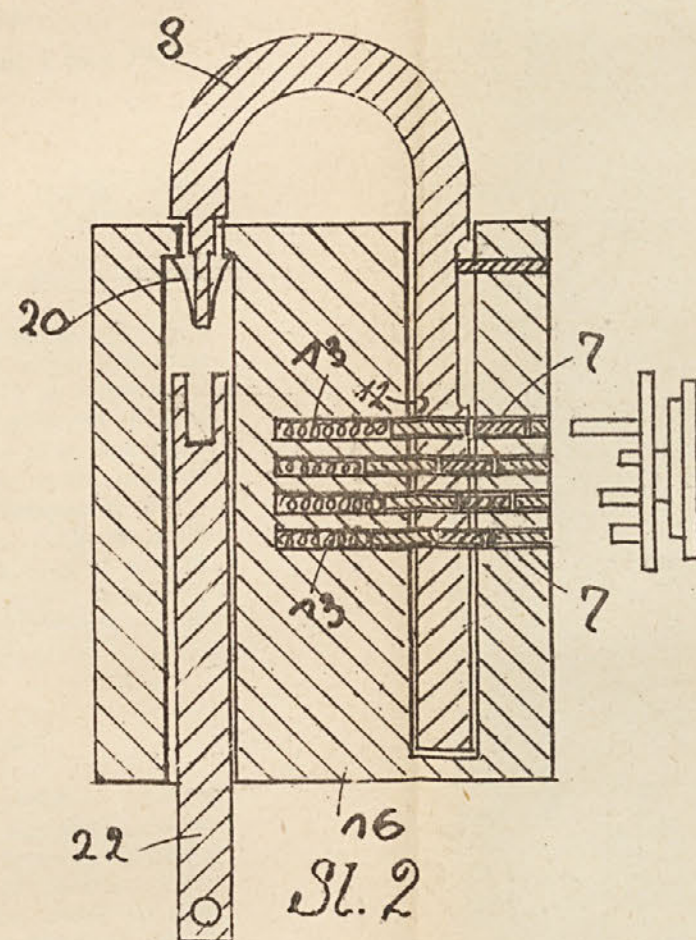
2) Katanac po zahtevu 1, naznačen time, što su u delu u kojem je utvrđen zatvarač i pomoćni zatvarač, koji se ne mogu sasvim izvući, predviđene rupe, koje odgovaraju rupama (7) na zatvaraču i pomoćnom zatvaraču, pri čemu se u rupama i telu katanca nalaze opruge (13) i na njih se naslanjaju tri valjka tako, da srednji valjci imaju dužinu, koja je ravna širini zatvarača i pomoćnog zatvarača, a spoljni zajedno sa valjcima odn. zupcima na ključu imaju dužinu od zatvarača (8) i pomoćnog zatvarača (5) do spoljne ivice.

3) Katanac po prethodnim zahtevima, naznačen time, što se na slobodnom kraju zatvarača (8) predviđaju jedna ili više lisnatih opruga (20) jednim krajem pritvrđenih na zatvaraču, a drugim krajem slobodnih tako, da otstoje od zatvarača pošto se provuku kroz odgovarajući otvor na telu katanca i upirući se o zidove šupljine katanca zaključavaju ga, pri čemu je pomoćni zatvarač (5) izostavljen.

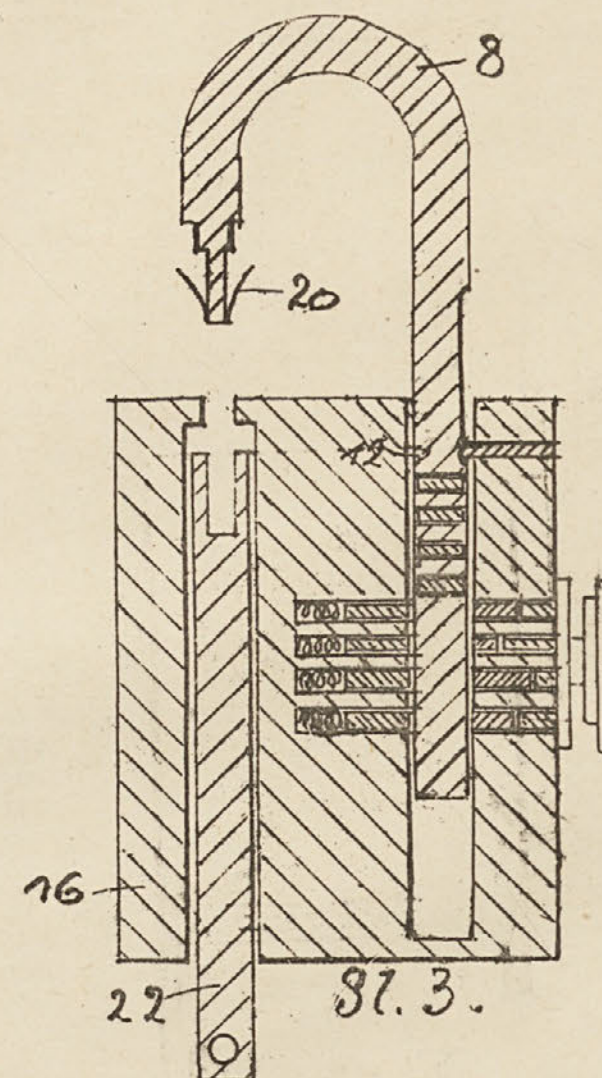
4) Katanac po prethodnim zahtevima, naznačen time, što se predviđa ključ (22) koji je snabdeven odgovarajućim usekom pomoću koga se mogu otstojeće lisnate opruge (20) da skupe u cilju izvlačenja zatvarača iz tela katanca odn. u cilju otvaranja katanca.

Sl. 1.

Sl. 2.

Sl. 3.

